

## **INFORMACE**

### **KE ZMĚNĚ ZÁKONA O DANI Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB Č. 586/1992 SB. OD 1. 1. 2014 V OBLASTI BEZÚPLATNÝCH PŘÍJMŮ**

PRO ŘÍMSKOKATOLICKÉ FARNOSTI A KAPITULY BRNĚNSKÉ DIECÉZE

Biskupství brněnské

19. května 2014

Od 1. 1. 1993 do 31. 12. 2013 byl účinný zákon o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitosti č. 357/1992 Sb., který byl k 1. 1. 2014 zrušen.

Nově je daň z nabytí nemovitých věcí ošetřena samostatným zákonem č. 340/2013 Sb., bezúplatný příjem (**dědictví, dary**) řeší zákon o dani z příjmů č. 586/1992 Sb.

Příjem z nabytí **dědictví** nebo odkazu **je od daně osvobozen**, a to u právnických i fyzických osob.

Příjem z nabytí **darů** (bezúplatný příjem) je řešen rozdílně u fyzických osob a právnických osob. Problematice bezúplatného příjmu se věnujeme **z pohledu církevní právnické osoby**, a to případům, které se obvykle vyskytují.

## **A. Církevní právnická osoba (veřejně prospěšný poplatník) – přijatá bezúplatná plnění (dary)**

### **I.**

Právnická osoba, která je veřejně prospěšným poplatníkem se sídlem na území ČR, je osvobozena od daně z příjmů, pokud bezúplatný příjem je nebo bude využit pro účely vymezené v § 15 odst. 1 nebo v § 20 odst. 8. Osvobození těchto bezúplatných příjmů se nepoužije, pokud ho poplatník (obdarovaný) neuplatní.<sup>1</sup> Rozhodnutí poplatníka o uplatnění nebo neuplatnění osvobození bezúplatných příjmů nelze zpětně měnit.

Dárci (fyzické osoby podle § 15 odst. 1) a právnické osoby (podle § 20 odst. 8) si mohou od základu daně odečíst hodnotu bezúplatného plnění poskytnutého např. na financování vzdělání, kultury, školství, na podporu a ochranu mládeže, na účely sociální, zdravotnické a ekologické, humanitární, charitativní a náboženské pro registrované církve.

Veřejně prospěšní poplatníci si poskytnuté dary nemohou ze svého základu daně odečíst.

### **II.**

Osvobozen je i bezúplatný příjem plynoucí **do** veřejné sbírky (u příjemce, který koná veřejnou sbírku), na humanitární nebo charitativní účel; osvobozen je i bezúplatný příjem přijatý **z** veřejné sbírky (na straně příjemce, příp. poskytovatele daru do zahraničí).

### **Shrnutí:**

1. Zákon o dani z příjmů používá pouze termín *bezúplatný příjem*, nový občanský zákoník č. 89/2012 Sb. nadále používá termíny *dar*, *darovací smlouva* a *darování*, pravidla jsou uvedena v § 2055 a dalších (**pozor na staré vzory darovacích smluv**).
2. Pokud dárci bude uplatňovat odpočet ze základu daně, měla by darovací smlouva obsahovat potřebné údaje – správný název, sídlo, IČ, informaci o tom, že obdarovaný je součástí registrované církve, účel, na který bude dar použit (např. náboženský).
3. Na přijaté dary uvedené v bodu I. je po ukončení roku třeba uplatnit osvobození, patrně (viz pozn. 1, str. 2) v přiznání k dani z příjmů právnických osob. Poprvé se tento postup uplatní v daňovém přiznání za rok 2014, které je nutné podat do 31. 3.

---

<sup>1</sup> Způsob, jak se bude osvobození bezúplatně nabytých příjmů uplatňovat, zatím nebyl Generálním finančním ředitelstvím stanoven, bude upřesněno. Podle dostupných informací se předpokládá, že bude upraven tiskopis přiznání.

2015). Pokud poplatník neuplatní osvobození, může mu být doměřena daň z příjmů právnických osob, za rok 2014 ve výši 19 %.

4. V případě, že veřejně prospěšný poplatník přijaté dary na stanovený účel nepoužije, musí si v roce, kdy tuto skutečnost zjistí, zvýšit základ daně o nevyužitý dar nebo jeho část.
5. Na přijaté dary uvedené v bodu II. se osvobození neuplatňuje (osvobození těchto darů není nutno uplatňovat v přiznání k dani, neboť vyplývá přímo ze zákona).

## **B. Církevní právnická osoba (veřejně prospěšný poplatník) - poskytnuté bezúplatné plnění (dar)**

### **I.**

Obdarovaný je veřejně prospěšným poplatníkem se sídlem na území Norska, Islandu nebo jiného členského státu Evropské unie než České republiky.

Pokud je jeho právní forma, předmět činnosti a způsob využití předmětu bezúplatného nabytí obdobný právní formě, předmětu činnosti a způsobu využití poplatníků podle odstavce A. bod I. (např. na „náboženský účel“, na zdravotnictví, kulturu), je poskytnutí takového daru osvobozeno, ale osvobození se musí uplatnit v daňovém přiznání dárce (viz pozn. 1, str. 2).

### **II.**

Obdarovaný má sídlo na území státu mimo Evropskou unii, Norsko a Island.

Poskytnutí daru obdobně podle odstavce A. bodu I. (např. na „náboženský účel“, zdravotnictví, kulturu) **není od daně osvobozeno**, podléhá zvláštní sazbě daně ve výši 15 % § 36 odst. 1 písmeno a) bod 1 a tato daň musí být odvedena podle § 38d do konce měsíce následujícího po poukázání, výplatě či předání daru.

### **III.**

Poskytnutí daru obdobně podle odstavce A. bodu II. (humanitární a charitativní účely, do veřejné sbírky nebo z veřejné sbírky) je osvobozeno, osvobození není nutno uplatňovat.

## **Příklady**

1.	farnost poskytne dar do Francie	církvi na náboženský účel	je osvobozeno od daně, musí se uplatnit
2.	farnost poskytne dar do Francie	humanitární, charitativní účel	je osvobozeno od daně, nemusí se uplatnit
3.	farnost poskytne dar na Ukrajinu	církvi na náboženský účel	zvláštní sazba daně 15 %
4.	farnost poskytne dar na Ukrajinu	humanitární, charitativní účel (oblečení, léky,...)	je osvobozeno od daně, nemusí se uplatnit
5.	farnost poskytne dar do Afriky	církvi na náboženský účel	zvláštní sazba daně 15 %
6.	farnost poskytne dar do Afriky	humanitární, charitativní účel (oblečení, léky, potraviny,...)	je osvobozeno od daně, nemusí se uplatnit

7.	farnost poskytne dar do Afriky	traktor na zajištění obživy	pokud se prokáže humanitární, charitativní účel, pak viz předchozí bod
----	--------------------------------	-----------------------------	--

**Důkazní břemeno je vždy na poplatníkovi, v případě daru do zahraničí na farnosti poskytující dar.**

**IV.**

Obdarovaný je fyzickou osobou s trvalým pobytem v České republice.

1. Od daně z příjmů fyzických osob se osvobozuje bezúplatný příjem poplatníka, který jej **prokazatelně** použije na zvýšení nebo změnu kvalifikace, studium, léčení, úhradu sociálních služeb nebo na zakoupení pomůcky pro zdravotně postižené, jakož i přímé poskytnutí takové pomůcky (§ 4a písmeno j), a na humanitární nebo charitativní účel nebo z veřejné sbírky (§ 4a písm. k).
2. Od daně z příjmů fyzických osob se osvobozuje příležitostný bezúplatný příjem, pokud jeho hodnota nedosahuje 15 000 Kč za rok (§ 10 odst. 3 písm. d bod 4). V případě, že dar dosahuje hodnoty 15 000 Kč za rok, je obdarovaný povinen zahrnout tento příjem do přiznání k dani z příjmů.

**Příklady**

1.	farnost poskytne dar bohoslovcovi na studium	výše daru není rozhodující	bohoslovec prokáže využití daru na studium (doklady o nákupu literatury, za jazykový kurz apod. uschová po dobu 3 let)	dar je osvobozen od daně z příjmů
2.	farnost poskytne dar bohoslovcovi	do 14 999 Kč za rok	bohoslovec využije dar na stravování, bydlení, cestovné	dar je osvobozen od daně z příjmů
3.	farnost poskytne dar bohoslovcovi	100 000 Kč	bohoslovec využije dar, viz příklad 2., nemá žádné jiné zdanitelné příjmy	bohoslovec podá přiznání k dani z příjmů fyzických osob, daň je 15 %, tedy 15 000 Kč, uplatní základní slevu na dani 24 840 Kč, nevznikne mu žádná daňová povinnost
4.	farnost poskytne dar farníkovi na charitativní účel	výše daru není rozhodující	prokázání charitativního účelu – úmrtí osoby zajišťující obživu rodiny, požár	pokud poplatník prokáže účel, je dar u obdarovaného od daně z příjmů osvobozen
5.	farnost poskytne dar farníkovi z veřejné sbírky	výše daru není rozhodující	v obci byla povodeň, farnost vyhlásila veřejnou sbírku (se souhlasem kraje) na podporu postižených občanů	dar je od daně osvobozen

**Důkazní břemeno je vždy na poplatníkovi – v těchto případech na obdarované fyzické osobě, dárce by měl (nemusí) obdarované na uvedené skutečnosti upozornit.**

### **C. Přiznání k dani z příjmů právnických osob**

Způsob, jak se bude osvobození bezúplatně nabytých příjmů uplatňovat, zatím nebyl Generálním finančním ředitelstvím stanoven, bude upřesněno. Podle dostupných informací se předpokládá, že bude upraven tiskopis přiznání.

### **D. Závěr**

Jednoduchou formu osvobození darů v podobě přiznání k dani darovací už nelze použít. V minulosti, pokud farnost nepodala přiznání k dani darovací, mnoho neriskovala, protože nebyly stanoveny žádné výrazné sankce. Nyní finanční úřad bude moci doměřit daň, může pokutovat i nedodržení účelu přijatého daru (např. pokud by dar nebyl využit na náboženské účely, ale na podnikatelskou činnost). Sankce by finanční úřad v tomto případě mohl vyměřit nejen obdarovanému, ale i dárci, který si o poskytnutý dar snížil základ daně.

### **Z toho vyplývá, že:**

- a) problematice je potřeba věnovat zvýšenou pozornost;
- b) farnost bude podávat přiznání k dani z příjmů (viz pozn. 1, str. 2) nejen pokud měla zdanitelné příjmy, ale i v případě, že přijala dar, příp. poskytla dar mimo EU (blíže předchozí odstavce);
- c) je třeba zvážit, zda farnost bude uplatňovat osvobození přijatých bezúplatných příjmů (pokud by její celkový základ daně byl menší než 300 000 Kč, nebylo by nutné na přijaté dary uplatňovat osvobození; v případě tohoto rozhodnutí by si dárci nemohli poskytnutý dar odečítat ze základu daně);
- d) na přijaté dary je třeba vystavovat řádné doklady, a to především se zřetelem na dárce;
- e) je třeba pečlivě zvažovat formulace při poskytování darů fyzickým osobám;
- f) ještě pečlivěji je třeba zvažovat formulace při přímém poskytování darů do zahraničí (nikoliv prostřednictvím České katolické charity apod.).

### **E. Příloha**

V příloze jsou pro inspiraci tři příklady darovacích smluv, je třeba vybrat a upravit správnou variantu.

Jitka Mikulová, Biskupství brněnské  
Brno, 19. května 2014